

36 . Cluj-Napoca | Punct: Colonia Aurelia Apulensis - Sanctuarul lui LiberPater | Anul: 1998

Anul: 1998

Cod RAN: 54984.16

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: necropolă

Categorii sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Alexandru Diaconescu, Ian Haynes, Alfred Schäfer

Instituții: Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Birkbeck College, University of London, UK, Humboldt Universität zu Berlin, Winckelmann Institut, Germany

Raport

În lunile august și septembrie 1998 au fost reluate, după o întrerupere de mai mulți ani, săpăturile în zona "sanctuarului lui Liber Pater" (primele cercetări s-au derulat între 1989 și 1992 sub direcția lui Al. Diaconescu). Noile investigații s-au desfășurat sub forma unui șantier școală organizat în colaborare cu universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia și cu Muzeul Unirii din aceeași localitate, la care au participat, în afară de semnatarul acestei note, asistați de Robin Densem de la Museum of London Archaeology Service - prescurtat MOLAS - și de Claudia Melisch de la universitatea din Berlin, alți 11 specialiști din Anglia, Germania și România (reprezentând 10 instituții diferite), precum și 30 de studenți din cele trei națiuni.

Prima operațiune executată de echipa de topografi (Dr. Petre Rauxloch, MOLAS, Marek Ziebart, University of East London, lector Valerian Bărbuță, Univ. Alba Iulia) a fost stabilirea rețelei topografice a sitului și racordarea acesteia la rețeaua națională. Datele au fost înregistrate în sistemul GIS (General Information Systems) care oferă un mare potențial pentru stocarea informației arheologice. De asemenea, zona din imediata apropiere a sanctuarului a fost cartografiată obținându-se un model digital al terenului (DTM), ce permite o mai bună sesizare a configurației reliefului (fig. 1). În paralel dl. Adrian Alicu de la Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei a executat cartarea pe bază de rezistivitate a unei suprafețe de 40 x 10 m din cadrul aceluiași areal. Dr. Bill McCann, directorul lui Clark Laboratory, MOLAS, a realizat o cartare pe bază de radar (ground penetrating radar - GPR), cumulând date pe mai bine de 15 km liniari, care prelucrate pe computer au oferit o imagine surprinzător de clară a structurilor subterane. Până la începerea noii campanii datele rezistivității vor fi coroborate cu cele radar și se vor executa hărțile subterane, din 10 în 10 cm, a zonei din jurul sanctuarului. Echipa de paleobotaniști, condusă de Dr. Barbara Zach, Institut für Ur- und Frühgeschichte, Abteilung Africa, a început studiile preliminare de mediu, extinse și la alte situri din zonă, ce aparțin unor perioade diferite și care oferă un util material comparativ pentru obiectivul nostru.

Săpătura propriu-zisă a avut două obiecte de bază: dezvelirea unor structuri ce fuseseră excavate anterior și apoi reacoperite, pentru ca planul acestei zone să poată fi racordat la noile săpături, precum și deschiderea unor suprafețe noi în zona curții sanctuarului. Din păcate, starea de conservare a vechilor structuri s-a dovedit a fi deplorabilă, din cele două cuptoare de ars ceramică descoperite în 1991-1992 ne mai rămânând decât urme sporadice, insuficiente pentru a de putea lua probe arheomagnetice în vederea datării lor pe această cale. Chiar în martorul de sub rambleul căii ferate a fost secționat un al treilea cuptor, dar dezvelirea sa integrală s-a dovedit imposibilă din cauza pânzei freatice și a pericolului reprezentat de poziția sa. În suprafețele nou deschise (15 x 10 m), sub stratul de dărâmătură a acoperișului au apărut urmele unui al patrulea cuptor, care va fi cercetat în campania viitoare.

Pentru prelucrarea ceramicii, atât din nivelul de folosire a sanctuarului, cât și din cuptoarele postromane, echipa de ceramologi, alcătuită din Sven Conrad, Institut für Klassische Archäologie der Universität Halle,

Viorica Rusu-Bolindeț, muzeul Cluj, Frank Pemberton, univ. Londra și Fiona Seeley, Museum of London Finds and Environmental Services, au realizat studiile preliminare, alcătuind tipologia pastelor și repertoriul de forme prin prelucrarea ceramicii din vechile săpături.

Dr. Ștefan Altekamp, de la univ. Berlin, a realizat pe casete video un film didactic ce va fi difuzat în cele trei țări participante la proiect.

Informații suplimentare online

[Raportul 1541 din *cronica.cimec.ro*](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
